

i Slesvig kan være ligeoverfor Danmark, ligesom det ikke behøver fra denne Plads at udtales, at vi alle have varme Følelser for dem, og jeg vil haabe, at det ærede Medlem vil tro, at Indenrigsministeren har samme Følelse for de slesvigiske Brødre som mange Andre, der have lettere ved at udtale dem, end jeg i dette Tilfælde har; jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at naar man sætter Spørgsmaalet om ekstraordinære Hjemstedsbeviser i Forbindelse med, at Folk flytte til Danmark, for at søge til et Møderhjem i det gamle Fædreland osv., er den Betragtning ikke fuldkommen sand. Extraordinære Hjemstedsbeviser søges af Folk, der ville benytte dem til at vandre ud af Landet igjen. Om man nærede en anden Hensigt med Loven af 1872 end den, den har viist sig at have retferdiggjort, skal jeg ikke kunne sige, men Ordene i Loven af 1872, saavel som i den Motivering, hvortil den støtter sig, ere albeles klare og give ikke Anledning til at tro, at man har ventet sig Mere eller Mindre af Loven end det, den ved en rigtig Fortolkning vil give. Den første Forespørger (Naben) har fuldkommen Ret heri, at en Motivering til en Lov ikke er en Lov; men det kan heller ikke regtes, at en Motivering er et væsentligt Moment ved Fortolkningen af Indholdet af en Lov, og forsaavidt tror jeg, at den, der skal fortolke Loven, ikke alene har Ret, men er naturligvis henvisst til at se hen til Motiveringen. Naar nu det ærede Medlem siger, at Udvalget, som han godt kjendte, tilligemed Udvalgsbetænkningen, som han ogsaa meget godt kjendte, og som han for nylig havde gennemlæst, ikke havde tænkt udover de 6 Aar, som var Tidrummet for Afgivelse af Nationalitetserklæringer, saa maa det ærede Medlems Sukommelse ikke være sikker, og han maa heller ikke have læst sikkert, thi der staar udtrykkelig i den omtalte Udvalgsbetænkning, at de Forhold, som her omtales, endnu mindre gjælde Personer, der ere indvandrede efter den 16de November 1870, altsaa efter den Tid, hvori det ærede Medlem mente, at man aldrig havde tænkt derpaa efter Udvalgets Forhandlinger. Det ærede Medlem har der taget feil af, hvad Udvalgets Mening har været. Det er dette Udtryk i Forbindelse med de Betragtninger, jeg gjorde gjældende, da jeg sidst havde Ordet, der gjøre, jeg gjentager det, at Regjeringen maa anse sig for uberettiget til at meddele ekstraordinære Hjemstedsbeviser til Slesvigere, der ere indvandrede efter den Tid, da de ikke mere gennem udtrykkelige Erklæringer kunne vindicere deres Stilling som danske Statsborgere.

Wagen: Jeg ønsker blot at gjøre et Par Bemærkninger angaaende den Noverensstemmelse, som den ærede Minister har fremhævet, at der er mellem den Betænkning, som er afgiven af Udvalget i Anledning af Loven af 9de Marts 1872,

og selve den paagjældende Lovbestemmelses Ordlyd, idet der i Virkeligheden er en Noverensstemmelse mellem Betænkningen og Ordene, som medfører, at man ganske vist paa ingen Maade kan læse det ud af § 2, som Betænkningen har forudsat, at der skulde staa. Overhovedet tør jeg maasse forudstille den Bemærkning, at § 2 er overmaade uheldigt affattet, ja endog saa ligefrem indeholder en feilagtig Forudsætning. Der staar jo nemlig i Slutningen af § 2, at Indenrigsministeren kan indrømme Personer, som ere fødte i de afstaaede Hertugdømmer og ere at betragte som danske Statsborgere, at de ikke, naar de her i Landet blive trængende til Fattigunderstøttelse, skulde være undergivne de gjældende Regler om Udlændinges Hjemsendelse. Det er ligefrem feilagtigt, forsaavidt saadanne Personer ikke kunne sendes, naar de blive trængende. Det er maasse en Bemærkning, jeg maa tillade mig at fremsætte angaaende disse Personers Retssstilling, som der er Spørgsmaal om, at de som Indfødte overhovedet ikke kunne blive Gjenstand for en Udsendelse af Riget. Jeg fremhæver dette, fordi det er en Sætning, man ikke er paa det Reene med med Hensyn til disse Personer, ligesom man overhovedet ikke er paa det Reene med Hensyn til den, forsaavidt angaar Indfødsretten overhovedet. Det læses endnu i Scheels Personret, anden Udgave, at Personer, som ved Lov have faaet Indfødsret, dog kunne udvises af Riget, naar de blive trængende eller begaa Forbrydelser. Det er en Sætning, jeg med al skyldig Pietet for og Anerkjendelse af denne store Jurist dog maa betegne som urigtig, og den Sætning, at de ikke kunne udvises, finder ogsaa sin Anvendelse paa Personer, hvem Indfødsret er forbeholdt efter Artikel 19, saaledes at § 2 i Slutningen under alle Omstændigheder indeholder en urigtig Forudsætning om, at de skulde kunne udvises. Men det er ikke den eneste urigtige Forudsætning, denne Paragraf indeholder. Der siges tillige om Personer, der ere hjemmehørende i de afstaaede Hertugdømmer, at de kunne være at betragte som „danske Statsborgere“. Det er en fuldstændig Umulighed, forsaavidt man netop bliver dansk Statsborger ved at være hjemmehørende her i Riget. Altsaa, ogsaa forsaavidt indeholder Paragrafen en ligefrem Urigtighed, en urigtig Forudsætning om, hvad der udtræves til at faae dansk Statsborgerret. Naar vi altsaa tage det bort, som er urigtigt i Paragrafen, og holde os til det, som er rigtigt, saa staar der, at Indenrigsministeriet skal, hvor færegne Omstændigheder tale derfor, være bemyndiget til at bestemme, at Personer, som ere fødte i de afstaaede Hertugdømmer, naar de ere blevne danske Statsborgere — hvilket de blive ved at tage fast Ophold her —, skulde kunne erholde Hjemstedsbevis meddelte. Altsaa staar der egentligt ligefrem i Paragrafen, naar man tager Ordene, som de lyde, netop dette,